

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4243/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופט מ' מזוז

העותרת: עמותת עיר עמים

נגד

המשיבים: 1. מפקד מחוז ירושלים
2. משטרת ישראל
3. עיריית ירושלים
4. עמותת עם כלביא

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותרת: עו"ד איתי מק

בשם המשיבים 1-2: עו"ד אבי מיליקובסקי

בשם המשיבה 3: עו"ד ענת צימרמן

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו עתירה למתן צו על תנאי, המורה למשיבים 1 ו-2 ליתן טעם מדוע לא יבטלו את החלטתם, להתיר חריגה מהמתווה שאושר על ידם בעבר, ונהג במשך שנים, למצעד "ריקוד הדגלים" בירושלים.

תמצית העתירה

2. העתירה שלפנינו עניינה במצעד "ריקוד הדגלים" (להלן: המצעד), הצפוי להיערך היום, 24.5.2017, כ"ח באייר, יום שחרור ירושלים, בשעות אחר הצהריים, והמאורגן, כמידי שנה, על ידי המשיבה 4.

3. העותרת הגישה בשנים עברו עתירות נגד קיומו של המצעד (ראו: בג"ץ 3079/15 עמותת עיר עמים נ' מפקד מחוז ירושלים במשטרת ישראל (11.5.2015); בג"ץ 4416/16 עמותת עיר עמים נ' מפקד מחוז ירושלים (5.6.2016)) (להלן: העתירות הקודמות), לנוכח עמדתה כי אין זה ראוי שתוואי המצעד יעבור בתוך הרובע המוסלמי בירושלים. עם זאת, ובשים לב לפסקי הדין שניתנו בעבר, לא היה בכוונתה של העותרת, כך לדבריה, לעתור השנה בעניין זה. ואולם, לטענתה של העותרת, אתמול, קרי ביום 23.5.2017, בשעות הערב המאוחרות, פחות מ-24 שעות לפני תחילתו של המצעד, פורסמה בכלי התקשורת ידיעה לפיה המשיב 1 "החליט בפעם הראשונה לאפשר למפגינים במצעד להקיף את העיר העתיקה מצפון וממזרח, אזור פלסטיני, ולהיכנס לעיר העתיקה בשער האשפות, זאת בנוסף על כניסת המפגינים דרך שער שכס לתוך רחוב אל וואד (הגיא) ברובע המוסלמי" (להלן: המתווה). משמעותו של מתווה זה, לגישת העותרת, היא כי "לראשונה תושבי הרובע המוסלמי יהיו במהלך המצעד תחת עוצר ומצור של ממש, מכל הכיוונים". עוד נטען, כי המתווה חורג באופן קיצוני מן המתווים אשר אושרו בעבר על ידי בית משפט זה, במסגרת העתירות הקודמות. בהמשך לכך, מוסיפה וטוענת העותרת, כי החלטת המשיבים 1 ו-2 פוגעת באופן קשה ובצורה בלתי מידתית בחופש התנועה של הפלסטינים, ונוצר חשש כבד מפני גילויי אלימות – פיסית ומילולית.

תגובת המשיבים

4. לאחר שהעתירה הובאה בפניי, היום, לקראת השעה 10:00, הוריתי כי המשיבים יעבירו את תגובתם לעתירה, עד לשעה 14:00.

5. בתגובתם של המשיבים 1 ו-2 (להלן: המשיבים) נטען, כי דינה של העתירה להידחות, הן על הסף והן לגופו של עניין. דין העתירה להידחות על הסף, לטענת המשיבים, שכן היא הוגשה ב"שיהוי כבד, קיצוני, ואף מאיין שדבק בה", ולמעשה מדובר בעתירה תיאורטית, במובן זה שהשעות המעטות שבין הגשתה של העתירה לבין מועד קיום המצעד, הופכות את הסעד המבוקש בעתירה לתיאורטי.

6. לגופו של עניין, טוענים המשיבים, כי אין כל ממש בטענתה של העותרת לפיה המתווה שאושר השנה חורג "חריגה קיצונית" ממתווים שאושרו בעבר. המשיבים מוסיפים וטוענים, כי על פי הנמסר ממשטרת מחוז ירושלים, המצעד חלף, במספר מקרים בעבר, בתוואי המקיף את חומות העיר העתיקה, הגם שלא כך היה בשנים 2016-2015, שבהן הוגשו העתירות הקודמות. בהמשך לכך, נטען כי החשש לקיומו של

"מצור" על תושבי הרובע המוסלמי, לאו חשש הוא, שכן התוואי נקבע בשים לב לפסיקתו של בית משפט זה, בסוגיה הנדונה, ותוך הקפדה על שמירת מרקם החיים בציר המצעד. המשיבים טענו בנוסף, כי התוואי שנקבע מאפשר חצייה של ציר התנועה ברחוב סולטאן סולימאן, המקיף את חומות העיר העתיקה; וכי המצעד יעבור רק בצדו של הרחוב, שאין בו חנויות. עוד לטענת המשיבים, תוואי המצעד שאושר השנה נקבע, בין היתר, בשים לב לקיומו של המצעד בסימן 50 שנה לאיחוד ירושלים, ולאור ההערכה כי צפויים ליטול בו חלק, מספר רב יותר של משתתפים מבשנים עברו. שינוי תוואי המצעד, כך נטען, נועד להקל על העומס ברחוב הגיא העובר בתוך הרובע המוסלמי, שהוא הרחוב המרכזי שעורר קשיים בשנים עברו; ומטרתו העיקרית של התוואי היא, "דווקא להקל ולתת מזור למצוקות שהעלתה העותרת".

עוד נטען על ידי המשיבים, כי טענתה של העותרת בדבר הסתרה מכוונת של תוואי המצעד, הינה משוללת יסוד, שכן אישור התוכניות הסופיות על ידי מפקד מחוז ירושלים נעשה רק ביום 18.5.2017, והוצג למפקח"ל המשטרה ביום 21.5.2017. יתר על כן, נטען בתגובת המשיבים, כי מפת צירי התנועה הצפויים להיות חסומים בעקבות המצעד, פורסמה בשבוע שעבר, עוד טרם שניתן אישור סופי למתווה; וכי משטרת ישראל אינה אחראית למועדים בהם בחרו גורמי התקשורת, לצאת בפרסומים שונים בסוגיה זו.

7. בתגובה לעתירה מטעמה של המשיבה 3 נמסר, כי העתירה התקבלה בשעה 09:38, היום בבוקר, כאשר המצעד צפוי להתקיים היום, בשעות אחר הצהריים. עוד נטען, כי הסעד המבוקש על ידי העותרת מופנה כלפי המשיבים 1-2 בלבד, וכי המשיבה 3 אינה הגורם המאשר את מסלול הצעדה של "מצעד הדגלים", והיא סומכת ידיה על החלטות והנחיות המשיבים 1 ו-2.

8. המשיבה 4 לא הגישה כל תגובה לעתירה.

דיון והכרעה

9. ההכרעה בעתירה זו תעשה בקיצור, לנוכח סד הזמנים הצפוף, ועיתוי יציאתו לדרך של מצעד "ריקוד הדגלים".

10. דין העתירה להידחות על הסף. זאת, מאחר שהעתירה הוגשה ברגע האחרון ואף מעבר ל"דקה התשעים", שעה שמפת הרחובות הצפויים להיחסם לצורך המצעד, פורסמה, כפי שעולה מתגובת המשיבים, במהלך השבוע שעבר, וכאשר המתווה הסופי

אושר לפני מספר ימים. בנסיבות אלו, יש צדק בטענתם של המשיבים כי לנוכח סד הזמנים הלחוצ, הדיון בעתירה איננו מעשי (השוו: בג"ץ 4021/17 המטה למען ארץ ישראל נ' ראש הממשלה (17.5.2017)). יצוין עוד, כי בעתירות שהוגשו בשנתיים האחרונות התקיים דיון, וניתנה האפשרות לבית משפט זה להאזין לטיעוני הצדדים.

11. אוסיף עוד, כי גם לגופו של עניין, דין העתירה להידחות, משלא עלה בידי העותרת להצביע על פגם שנפל בשיקול דעתם של המשיבים. מתגובת המשיבים לעתירה עולה, כי קביעת מתווה המצעד נעשתה בשים לב להנחיותיו של בית משפט זה במסגרת העתירות הקודמות, ותוך שמירת איזון ראוי בין האינטרסים המתנגשים. בנוסף, הוקצו שוטרים במספר רב מהרגיל ומשאבים רבים לטובת אבטחת קטעי המצעד ברחובות שבהם עלול להתעורר קושי מיוחד, וזאת לשם מניעת פגיעה במרקם החיים של התושבים במקום. עוד עולה, כי קיימת הקפדה שההגבלות אשר יוטלו בזמן המצעד, יהיו לפרקי זמן קצרים בלבד, מבלי שהדבר יהיה כרוך בסגירת חנויות, למשל. על יסוד האמור, הגענו לכלל מסקנה, כי העתירה אינה מגלה עילה להתערבותו של בית משפט זה, קל וחומר, בהינתן לוח הזמנים הקצר במיוחד.

12. טרם סיום, אזכיר את דבריו של בית משפט זה, בבג"ץ 3079/15 הנזכר לעיל: "יש מקום לאפס סובלנות כלפי מתפרעים אלימים, מילולית או פיסית, יהיו אשר יהיו. אכן, תפקידה של המשטרה מורכב וקשה בעיר מורכבת וקשה כירושלים, הכוללת אלימות מכיוונים שונים". חזקה על משטרת ישראל, כי תמלא את התפקיד המוטל עליה בצורה מיטבית, ותפעל בהתאם לחובתה למנוע גילויים של אלימות מילולית, ופיסית או מעשי ונדליוזם, במהלך המצעד, כפי שהתחייבה במסגרת העתירות הקודמות.

13. סוף דבר, העתירה נדחית על הסף, ללא צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ח באייר התשע"ז (24.5.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט